

Повсюди у посівах *озимих зернових колосових* культур надпорогова чисельність шкідників, а саме личинок **клопа шкідливої черепашки**, **трипсів**, **попелиць**, **п'явиці**, інших фітофагів регулювалась захисними міроприємами, наявністю у посівах ентомофагів, подекуди дощами зливого характеру. Однак, в осередках Донецької, Дніпропетровської, Запорізької, Луганської, Херсонської та Харківської областей чисельність личинок клопа шкідливої черепашки коливалась в межах 0,3-3, макс. 6 (Миколаївська обл.) екз. на кв.м. Повсюди **хлібні жуки** в чисельності 0,2-2, макс. 3 екз. на кв.м у Херсонській області заселили 10% площ зернових культур. Захисні міроприєми проти личинок клопа шкідливої черепашки варто продовжувати дозволеними до використання інсектицидами.

Агрокліматичні умови (різке коливання нічних та денних температур повітря, зливні дощі, рясні роси) сприяли масовому розвитку та поширенню хвороб, насамперед у загущених посівах *озимих* та *ярих зернових колосових* культур. Так, **борошниста роса**, **септоріоз** охопили 6-25% (Вінницької, Київської, Луганської, Львівської, Сумської, Миколаївської, Тернопільської, Хмельницької, Чернівецької обл.) рослин. **Гельмінтоспоріоз**, **темно-бура плямистість**, осередково **піренофороз**, **ринхоспоріоз**, інші **плямистості** уразили 2-25% рослин в господарствах Вінницької, Львівської, Київської, Миколаївської, Хмельницької та Чернівецької областей. В окремих осередках Тернопільської області виявлено ураження рослин озимого ячменю **карликовою іржею**. **Бура листкова іржа** виявлена на 2-15, осередково 22% рослин, подекуди в господарствах Івано-Франківської та Кіровоградської областей на рослинах *озимої пшениці* та *життя* розвивається **жовта іржа**. **Кореневі гнилі** уразили 3-16% рослин. Осередково в господарствах Івано-Франківської, Львівської областей на рослинах виявлено **летучу сажку**.

Рослини *гороху*, *сої*, *багаторічних трав*, скрізь за допорогової чисельності заселяють та пошкоджують **горохові зерноїд**, **попелиця**, **плодожерка**, **трипси**, **бульбочкові довгоносики** рослини хворіють на **іржу**, **кореневі гнилі**, **пероноспороз**, **аскохитоз**, **антракноз**. Проти хвороб та в разі наростання чисельності фітофагів посіви гороху і сої захищають рекомендованими препаратами. Багаторічні трави скошують на зелений корм та оперативно вивозять з поля.

У посівах *цукрових буряків* триває живлення **довгоносиків** (звичайного та сірого бурякового), **бурякових блішок**, **крихітки**, **щитосок**, **буряковою мінуючою мухою**, осередково **амарантового стеблоїда** (Полтавська обл.). Крайові смуги посівів буряків заселяє та пошкоджує **бурякова листкова попелиця**. 3% рослин хворіє на **коренеїд**. На *столовому буряку* проявився **церкоспороз**. На 15-38% площ та 3-5% рослин буряків шкодять **дротяники** за чисельністю 1 личинка на кв.м. Захищають посіви цукрових буряків за перевищення ЕПШ обробками плантацій рекомендованими препаратами.

Посівам *соняшнику* шкодять **підпаний мідляк**, **сірий**, **чорний довгоносики**. Повсюдно рослинами харчуються гусениці **лучного метелика**, подекуди **листогризучих совок**, личинки **дротяників**, **трипси**, **клопи**. В крайових смугах полів до 10% рослин заселено **геліхризною попелицею**. 1-15% рослин уражені

пероноспорозом, фомозом, осередково відмічається **вертицильозне в'янення**. Захищають посіви соняшнику від сірого та інших довгоносиків, піщаного мідляка (за ЕПШ понад 2 екз. на кв.м) сумішами фосфорорганічних і піретроїдних препаратів у половинних нормах витрат.

У посівах **озимого ріпаку** харчуються личинки **капустяної стручкової галиці, насінневого прихованохоботника, капустяна попелиця**. У Миколаївській області спостерігається активний розвиток **капустяної молі**. Вогнища гусениць виявлені здебільшого у крайових смугах посівів. Середня чисельність фітофага в таких місцях складає близько 60-70 екз. на кв.м, максимальна щільність становить до 125 екз. на кв. м. Шкідник живиться наявним зеленим листям з середніх та вищих ярусів рослини.

Рослинам **ярого ріпаку** шкодять **квіткоїд, попелиці, клопи**. Погодні умови сприяли розвитку та поширенню **альтернаріозу, пероноспорозу, фомозу**.

В ареалі **саранових** триває живлення личинок **італійського пруса, блакитнокрилої, чорносмугастої та білосмугастої кобилок, малої хрестовики, білолобого коника** та інших видів. Личинки молодших віків чисельністю 0,3 екз. на кв.м живляться соковитою рослинністю в **неугіддях, узбіччях доріг, багаторічних травах** Запорізької, Луганської, Херсонської областей. Дощі, подекуди зливого характеру, стримують активний розвиток комах, тому на даний час істотного ризику масового розмноження саранових не існує. Однак, надалі за сприятливих гідротермічних умов, не виключена можливість утворення локальних осередків з підвищеною кількістю фітофагів і пошкодження ними сільськогосподарських культур. За чисельності на кв.м 10-15 личинок нестадних саранових, 2-5 екз. італійського пруса буде доцільний захист посівів рекомендованими препаратами.

Повсюди триває літ метеликів **підгризаючих (озима, оклична)** та **листогризучих (гамма, С-чорне, капустяна, люцернова, бавовникова, ін.) совок**, в переважній більшості областей відмічається відродження та живлення гусениць. Температурний і гідротермічний режим сприяють розвитку лускокрилих комах, що уможливило істотну шкоду посівам **технічних, бобових, овочевих** та інших культур.

В Київській, Луганській, Херсонській областях відбувається літ **стеблового (кукурудзяного) метелика**. Через випадання частих і рясних опадів інтенсивність льоту незначна (1-2 екз. на феромонну пастку). За сприятливих погодних умов (відносна вологість 70%, температурні показники від +18-30С) відкладання яєць та початок відродження гусениць варто очікувати наприкінці першої декади червня. Яйця метеликів розвиваються 3-14 днів при температурі повітря +18-+30С і при вологості повітря не нижче 70-100 %. Низька вологість повітря (нижче 30 %) та високі температури повітря (вище +30С) викликають загибель яєць. Для обмеження шкідливості фітофага слід проводити випуск трихограми на початку та під час масового відкладання яєць.

Лучний метелик. У південно-східних (Донецька, Херсонська) та центральних (Київська, Харківська) областей триває літ, відкладання яєць, відродження та живлення гусениць у **неугіддях**, посівах **багаторічних трав, сої, гороху, соняшнику, цукрових буряків**, інших **просапних** культур. Сила льоту коливається в межах 3-5екз. на 10 кроків.

З різким потеплінням у Київській області збільшився літ **американського білого метелика (АБМ)**. На світло пастку за ніч улову попадало до 5-10 екземплярів. У приватному секторі Івано-Франківської області відмічається наростання чисельності

та шкідливості **слимаків**. На 1 м.кв. нараховується 3-6 екз., пошкоджено 10% рослин овочевих культур.

У *садах* плоди пошкоджують гусениці **плодожерок** (яблунева, сливова), личинки **яблуневого пильщика**. Масово заселяють дерева **сисні шкідники** (попелиці, кліщі, щитівки). Набувають поширення **парша, борошниста роса зерняткових, кучерявість листків персика, моніліоз, клястероспоріоз, кокомікоз кісточкових**. У *виноградниках* шкодять **кліщі** (павутинний, зудень), відмічено літ метеликів II-го покоління **гронової листокрутки**. Із хвороб **мілдью, оїдіум, чорна гниль**.

У господарствах здійснюється постійний фітосанітарний нагляд за посівами сільськогосподарських культур.

Забезпеченість
сільгосп підприємств засобами захисту рослин у 2020 році
12 червня 2020 року

Область	ТОНН					
	Потреба засобів захисту рослин у I півріччі 2020 року		Наявність в господарствах засобів захисту рослин, разом		в т.ч. гербіцидів	
	всього	в т.ч. гербіцидів	всього	в % до потреби	всього	в % до потреби
АР Крим						
Вінницька	2747	1743	2747	100	1743	100
Волинська	903	419	891	99	420	100
Дніпропетровська	1867	1286	1909	102	1317	102
Донецька	850	571	927	109	582	102
Житомирська	1127	835	1123	100	835	100
Закарпатська	271	112	263	97	112	100
Запорізька	1011	578	1464	145	696	120
Івано-Франківська	516	246	463	90	233	94
Київська	1726	1198	1555	90	1067	89
Кіровоградська	1616	1114	1614	100	1114	100
Луганська	595	420	678	114	472	112
Львівська	821	404	825	100	408	101
Миколаївська	1066	543,3	1002	94	545	100
Одеська	1675	681	1675	100	681	100
Полтавська	2797	2252	2799	100	2252	100
Рівненська	787	540	738	94	499	92
Сумська	1918	1506	1918	100	1506	100
Тернопільська	1481	806	1480	100	806	100
Харківська	1730	1297	1754	101	1300	100
Херсонська	982	297	947	96	298	100
Хмельницька	2296	1365	2320	101	1413	103
Черкаська	1766	1304	1766	100	1304	100

Чернівецька	517	169	525	101	207	122
Чернігівська	1207	1005	1224	101	1005	100
Всього	32274	20690	32605	101	20813	101
Було в 2019 році	31517	20519	31956	101	20683	101

**Інформація
про хід робіт із захисту рослин
в господарствах України у 2020 році
12 червня 2020 року**

Область	Захист посівів, тис. га:	
	всього	в т.ч. від бур'янів
Вінницька	1204	640
Волинська	706	343
Дніпропетровська	1365	817
Донецька	990	415
Житомирська	1370	661
Закарпатська	165	101
Запорізька	1902	994
Івано-Франківська	362	167
Київська	1171	687
Кіровоградська	1288	845
Луганська	769	387
Львівська	750	279
Миколаївська	1540	692
Одеська	2361	1040
Полтавська	1441	1035
Рівненська	557	270
Сумська	1141	793
Тернопільська	1044	427
Харківська	976	546
Херсонська	1026	376
Хмельницька	2520	1165
Черкаська	916	612
Чернівецька	517	188
Чернігівська	1060	769
Всього	27140	14247
Було в 2019 році	31053	15513

